

בניין „הבימה” עומד

שומם, אבל מאחורי ה-

קלעים מוצג שלאגר:

חנה רובינא הגדולה שמעה על השערוריה באמצע הופעתה בהודו ליוה. כאשר נכנס אליה גבריאל ציפוני אל מאחורי הקלעים ובישר לה כי בתעמי אלישיב, מעמודי התווך של התיאטרון העברי, חשורה עליידי המשטרה במעילה, נראתה הגברת מספר 1 המומה.

„מה דעתך?” שאל ציפוני.
 „אם רוצים חשמל, צריכים להמשיך כרגיל.” השיבה רובינא בציטוט מחוץ ההצגה. כונתה היתה ברורה: אסור להוציא את השערוריה אל מחוץ לכותלי הבית. אולם השבוע, היתה זו מיסאלה בלתי ניתנת להגשמה. שכן השבוע עמד במול הסיסמא כל העולם במה. עולם הבמה הישראלי, שכה אוהב את הפירסום — זכה למכתפירסום שהיהדה ברבתי העולם — ושעליה היה מותר ברצון: תנהלה מרון בבית חולים במינכן, לאחר שהיא ואסי דיין ניצלו מחטיפה — ובתעמי במשטרה בתל אביב.

לא, לא היה זה שבוע שבו אפשר לשי מור על השקט, בעולם הבמה הישראלי.

★ ★ ★

עיקר התדהמה בעולם זה התרכו כמובן בבת עמי אלישיב: בקרב הקהל הקטן יחסית של צופי התיאטרון בארץ מוכרת בתעמי כשחקנית ותיקה, מהשורה השנייה או השלישית, אשתו לשעבר של שמעון פינקל. אולם בין חבריה, ובעיקר בהבימה, בתעמי היא מוסר.

בדיק איזה מין מוסר — סיפורה לכתבת העולם הוה יודיה ותיקה שלה: גולדה מאיר של הבימה — זאת היא בתעמי: הטיפוס הקלאסי של העסקנית הציבורית, כשחקנית, לא בלטה מעולם בשורה הראשונה. התפקיד הראשי היחיד

המלך ערום תמונה טימלית: שחקנית התיאטרון הממלכתי הבימה הוותיקה בתעמי אלישיב, אשר נעצרה השבוע כחשודה במעילה בכספי כשברקע מתנוסס שלט בולט על התפאורה: המלך ערום.

התנהל התיאטרון הלאומי כל השנים. היתה זו שיטה שערורייתית: חבר שחקי נים, שלא הבינו — ולא רצו להבין — דבר בניהול כספים — קיבל לידיו במשך עשרות שנים מליוני לירות מכספי הציבור, עשה בהם שימוש כטוב בעיניו, ללא פיקוח. ללא ביקורת, כנראה בתוסלב — אך ללא כשרון כספי. משום מה רוחה בקרב רוב חברי הבימה הדיעה, שבגלל שהם שחקנים ואשרירוח, מותר להם לזרוק לכל הרוחות את כספי הציבור.

כל הנסיונות, לאורך השנים, להשליט קצת סדר בכלאגאן, עלו בתוהו. חברי הנהלה התנגדו לכל ביקורת מבחוץ על מעשיהם. ועדת הביקורת המורכבת משחקי נים לא הבינה כלום בחשבונות ובכספים. כאשר ביקש פעם חבר הועדה נחום בוכמן להזמין מבקר מומחה, השיב לו ד"ר מיכאל לנדאו, אחד משלושת אנשי הציבור ש' הצטרפו להנהלה, ומנהל מפעלי הפיס, שהוא בוכמן, אינו מבין דבר.

★ ★ ★

תמונה זו של איסורים פנטסטיים נמשכה כל השנים, היתה מתפוצצת מדי פעם מחדש בעיתונות, — וחזרת למהלכה. בהבימה נקבע הלך הרוח שבקקי בותיו כל מי שהעז להתלונן על איסורים, זכה לכינויים מופרע, מתוסכל, או סתם קנאי. כל המחוללים אירעו בגלל שאנשי הנהלה נבחרו עליידי חבריהם, דבר שהביא בהכרח להכרת תודה מצידם, אומר שמעון פינקל.

תמונה מסולפת זו נשאה בעיקרה גם כאשר הפך הבימה לתיאטרון ממלכתי — ועד היום. אופייני למצבי הדברים המגוחך הוא שחברי הנהלה אשר שרף, החשוד מספר 2 — או אולי 1? — במעילה הגדולה, — שאיננו שחקן — שלה לשחקן כה ותיק ובעל זכויות כשמעון פינקל מכתב איום, בו הוא מזהיר את פינקל ב„הסקת מסקנות”. הסיבה: פינקל העז לדבר עם העיתונות — מבלי לקבל לכך את רשות הנהלה — דהיינו שרף — דהיינו החשוד במעילה בכבודו ובעצמו.

מעילה בתיאטרון הלאומי

שלה היה באנה כריסטי. בשאר ההצגות הופיעה בתפקידים מישניים. כאשר הפכה לחברת הנהלה, בעלת זכות החתימה בקולקטיב, לצידו של אשר שרף, נהגה לשחק רק בהצגות הבכורה ובמספר הצגות לאחר מכן, ואחר העבירה את התפקיד למחליפה. נראה היה שהיא מוצאת עניין בעסקנות ובמשיכה בחוטים יותר מאשר במשחק.

אבל לא הייתי רוצה שיתקבל הרושם שאני משמיצה. אדרבא, לדעתי היא מילאה את תפקיד העסקנית בצורה חיובית דווקא: היא ידעה תמיד לפשר בין קבוצות יריבות, להשקט רוחות, להכניס את המילה הנכונה. היא גם מתאימה לזה — יש לה דמות מעוררת אמון, כזאת אמאירוסיה גדולה.

ההרגשה הכללית היתה: שכדאי לחיות איתה בשלום. היא לא הירשתה לשום דבר לקרות מבלי שהיתה לה יד בתוכו, ואהבה תמיד להתחכן לצידם של אחימים. בכל בכורה היא היתה מתייצבת בכניסה כדי ללחץ ידיים.

★ ★ ★

למרות כל הטינות והטרוניות נגדה, הצליחה בתעמי להיבחר להנהלת הבימה. ההרגשה היתה שאולי איתה זה רע, אבל בלעדה יהיה עוד יותר רע. ממש גולדה.

התפוצצות השערוריה הפילה את בתעמי למישכב. בריאותה מעולם לא היתה מעולה ביותר — חסרה לה כלייה אחת — והמתח הנוכחי העלה את לחץ הדם לגובה מסוכן — 220. היא זוכה לרחמים ורגשי השתתפות מצד כל מכריה — ותמשיך לזכות להם גם אם יתברר שהיא אשמה.

★ ★ ★

אולם אם תמצא בתעמי אשמה — אין היא האשמה היחידה. והכחנה אינה לחשודים האחרים — אלא לשיטה לפיה

עם אנא אבן שני החשודים בביצוע המעילה ב' הבימה, השחקנית בתעמי אלישיב (מימין) והמנהל האדמיניסטרטיבי אשר שרף (משמאל) מרחים את